

T.C.
KAHRAMANMARAŞ
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/403

KARAR NO : 2026/31

DAVACI : , temsilen EĞİTİM VE BİLİM GÜCÜ
DAYANIŞMA SENDİKASI
VEKİLİ : AV. İREM NAZ NOKTA

DAVALI : 1- KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
VEKİLİ : AV.
DAVALI : 2- TÜRKOĞLU KAYMAKAMLIĞI -

DAVANIN ÖZETİ : Kahramanmaraş ili, Türkoğlu ilçesi, , Ortaokulunda ingilizce öğretmeni olarak görev yapan davacı tarafından; sendika tarafından alınan karar üzerine 23.12.2024 tarihinde 1 gün iş bırakması nedeniyle "Kasıtlı olarak; görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek" fiilini işlediğinden bahisle "1/30 Oranında Aylıktan Kesme" disiplin cezası teklif edilmişse de önceki çalışmaları, iyi hali ve sicili dikkate alınarak "Kınama" disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin 10.03.2025 tarih ve sayılı işlem ile bu işleme yapılan itirazın reddine dair Kahramanmaraş Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunun 10.04.2025 tarih ve sayılı işleminin; İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunun usulüne uygun toplanmadığı, eyleminin sendikal hak kapsamında olduğu, cezaya konu eylemin sübuta ermediği ileri sürülerek dava konusu işlemin iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davalı idare tarafından, davacının 23/12/2024 tarihinde görevini yerine getirmediğinin sabit olduğu, davacının başarıları ve önceki hali dikkate alınarak bir alt ceza uygulandığı, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Kahramanmaraş 3. İdare Mahkemesince, dava dosyası incelenerek işin esası hakkında gereği görüldü:

Dava; Kahramanmaraş ili, Türkoğlu ilçesi, Ortaokulunda ingilizce öğretmeni olarak görev yapan davacı tarafından; sendika tarafından alınan karar üzerine 23.12.2024 tarihinde 1 gün iş bırakması nedeniyle "Kasıtlı olarak; görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek" fiilini işlediğinden bahisle "1/30 Oranında Aylıktan Kesme" disiplin cezası teklif edilmişse de önceki çalışmaları, iyi hali ve sicili dikkate alınarak "Kınama" disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin 10.03.2025 tarih ve sayılı işlem ile bu işleme yapılan itirazın reddine dair Kahramanmaraş Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunun 10.04.2025 tarih ve sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun, "Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı" başlığını taşıyan 26. maddesinde, "Devlet memurlarının kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan kasıtlı olarak birlikte çekilmeleri veya görevlerine gelmemeleri veya görevlerine gelipte Devlet hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmaları



KAHRAMANMARAŞ
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/403

KARAR NO : 2026/31

yasaktır." hükümleri yer almış; 125. maddesinin (C-a) bendinde ise, "Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak" aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller arasında sayılmış; aynı maddede geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabileceği düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın, "Sendika kurma hakkı" başlığını taşıyan 51. maddesinin birinci fıkrasında, "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz." kuralları yer almıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarını belirlemek ve toplu sözleşme yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." şeklinde açıklanmış; "Sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri " başlığını taşıyan 19. maddesinde ise, "Kamu görevlileri sendikaları ile konfederasyonlar, bu Kanundaki hükümler çerçevesinde, toplu sözleşme görüşmelerinde taraf olmaya yetkilidir.

Sendika ve konfederasyonlar kuruluş amaçları doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler:

a) Genel olarak kamu personelinin hak ve ödevleri, çalışma koşulları, yükümlülükleri, iş güvenlikleri ile sağlık koşullarının geliştirilmesi konularında görüş bildirmek ve toplu sözleşmenin uygulanmasını izlemek üzere yapılacak çalışmalara temsilciler göndermek.

b) Devlet personel mevzuatında kamu görevlilerinin temsilini öngören çeşitli kurullara temsilci göndermek.

c) Verimlilik araştırmaları yapmak, sonuçlarla ilgili raporlar düzenlemek, önerilerde bulunmak ve işverenlerle bu konularda ortak çalışmalar yapmak.

d) Üyelerin meslekî yeterliliklerinin artırılması ve sorunlarının çözülmesi ile sendikal faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik kurs, seminer ve sosyal amaçlı toplantılar düzenlemek, bilimsel çalışmalar yapmak ve yayınlarda bulunmak.

e) Üyelerin ortak ekonomik ve sosyal hak ve menfaatleri ile personel hukukunu ilgilendiren konularda ilgili kurumlara ve yetkili makamlara sunulmak üzere çalışmalar yapmak ve öneriler getirmek.

f) Üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukukî yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak.

g) Üyeleri ve ailelerinin yararlanmaları için hizmet amacıyla, eğitim ve sağlık tesisleri, dinlenme yerleri, misafirhane spor alanları ve benzeri yerler ile kitaplık, kreş, yuva ve huzur evleri, yardımlaşma sandıkları kurmak ve yönetmek ile herhangi bir bağışta bulunmamak kaydı ile üyeleri için kooperatifler



**KAHRAMANMARAŞ
3. İDARE MAHKEMESİ**

ESAS NO : 2025/403

KARAR NO : 2026/31

kurulmasına yardım etmek ve nakit mevcudunun yüzde onundan fazla olmamak kaydıyla bu kooperatiflere kredi vermek.

h) Yangın, su baskını, deprem gibi tabii afetlerin vukuunda, gerektiğinde üyelik şartı aranmaksızın nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla afete uğrayan bölgelerde konut, sağlık ve eğitim tesisleri yapılması amacıyla kamu yararına çalışan dernekler ve kamu kurum ve kuruluşlarına aynî ve nakdî yardımda bulunmak, afete uğrayan bölgelerde konut ve sağlık tesisleri yapmak.

1) Gerektiğinde, nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon halinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansısı Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdî tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara aynî ve nakdî yardımda bulunmak." hükümleri yer almıştır.

Yukarıda yer verilen Anayasanın 51. maddesi ve 4688 sayılı Kanunun 1 ve 19. maddeleriyle, sendikaların amaçları, yetki ve faaliyet alanları belirlenmiş olup, bu düzenlemeler uyarınca sendikalar genel olarak, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için faaliyetlerde bulunabilecektir. Bu kapsamda sendikaların, üyesi olan kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için ve yine özlük ve parasal haklarının, çalışma koşullarının korunması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi, bu konulara dikkat çekilmesi ve kamuoyu oluşturulmasının sağlanması amacıyla aldıkları kararlar uyarınca, üyesi olan kamu görevlilerinin toplantı, gösteri ve iş bırakma eylemlerine katılmalarında, hukuk devleti ve demokratik toplum gerekleri yönünden herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı ancak sendikaların Kanunla belirlenen faaliyetler dışında kamu yararını ve kamu hizmetini engelleyecek nitelikte kararlar alamavacakları açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Kahramanmaraş ili, Türkoğlu ilçesi, Ortaokulunda ingilizce öğretmenini olarak görev yaptığı, davacının üyesi olduğu Eğitim ve Bilim Gücü Dayanışma Sendikası Yönetim Kurulunca alınan 11/12/2024 tarih ve 695 sayılı kararda özetle, artan enflasyon nedeniyle geçim sıkıntısının derinleştiğine dikkat çekilmek amacıyla 23/12/2024 tarihinde isteğe bağlı 1 gün iş bırakma eylemine kararı verildiği; davacının 20/12/2024 tarihli dilekçesiyle anılan Sendika Yönetim Kurulu kararı uyarınca 1 gün iş bırakma eylemine katılacağını Okul Müdürlüğüne bildirdiği, davacının 23/12/2024 tarihinde sınıf defterlerine sendikal eylem yazdığı, nöbetçi olmasına rağmen nöbet tutmadığının tespit edildiği, davacı hakkında yapılan tespitler üzerine açılan disiplin soruşturması sonucunda "Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak" eylemini işlediğinin sabit olması gerekçesiyle "1/30 Oranında Aylıktan Kesme" disiplin cezası teklif edildiği, davacının geçmiş hizmetleri dikkate alınarak "Kınama" disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin

Ortaokulu Müdürlüğünün dava konusu 10.03.2025 tarih ve sayılı işlemi ile bu işleme yapılan itirazın reddine dair Kahramanmaraş Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunun 10.04.2025 tarih ve sayılı işleminin tesis edilmesi üzerine, anılan işlemlerin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.



ESAS NO : 2025/403

KARAR NO : 2026/31

Uyuşmazlık; sendikanın aldığı karar doğrultusunda, önceden bildirimde bulunularak gerçekleştirilen bir günlük iş bırakma eylemine katılma fiilinin, somut olayın koşullarında Anayasa'nın 51. maddesi kapsamında sendika hakkının kullanımı olarak korunup korunmadığı; buna bağlı olarak davacı hakkında tesis edilen disiplin yaptırımının demokratik toplum düzeninin gerekleri ve ölçülülük ilkesi yönünden hukuka uygun olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Anayasa'nın 51. maddesi ile güvence altına alınan sendika hakkı; yalnızca sendikaya üye olma/olmama serbestisini değil, sendikanın kuruluş amaçları doğrultusunda üyelerinin ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumaya yönelik sendikal faaliyetleri de kapsar. Bu kapsamdaki faaliyetlere yönelik disiplin yaptırımı uygulanması, sendika hakkına müdahale niteliği taşır. Nitekim Anayasa Mahkemesi,

Sendikası başvurusunda (B. No: 2014/ 02/07/2015) sendika hakkına müdahalelerin kanunilik, meşru amaç, demokratik toplumda gereklilik ve ölçülülük testine tabi olduğunu; "gerekli" olmanın zorlayıcı bir toplumsal ihtiyaç bulunmasını ve kamu makamlarınca gösterilen gerekçelerin ilgili ve yeterli olmasını gerektirdiğini; bu unsurun ikna edici biçimde ortaya konulamadığı hallerde müdahalenin demokratik toplumda gerekli sayılamayacağını vurgulamıştır.

Olayda; sendika kararının içeriğinin, üyelerinin ekonomik/sosyal koşullarına (enflasyon ve geçim sıkıntısı) dikkat çekmeye yönelik olduğu; eylemin süre ve kapsam itibarıyla bir günle sınırlı olduğu; ayrıca davacının eylemi önceden yazılı bildirimle okul idaresine duyurduğu görülmektedir. Bu durumda idarece, eğitim hizmetinin sürekliliğini sağlamak üzere önleyici tedbirler (ders telafisi planlaması, görevlendirme, nöbet düzenlemesi vb.) alma imkânı bulunduğu gibi; dosya içeriğinde, bir günlük iş bırakma nedeniyle eğitim-öğretim hizmetinde telafisi imkânsız ve ağır bir aksama doğduğunu, kamu düzeni veya başkalarının hak ve özgürlükleri bakımından somut ve kaçınılmaz bir zarar meydana geldiğini ortaya koyan olguların da somutlaştırılmadığı anlaşıldığından davacının "Kınama" disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin

Ortaokulu Müdürlüğünün 10.03.2025 tarih ve sayılı işlemi ile bu işleme yapılan itirazın reddine dair Kahramanmaraş Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunun 10.04.2025 tarih ve 2025/ sayılı işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Öte yandan; Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 11. maddesinde; "(1) İl milli eğitim disiplin kurulu; valinin görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il milli eğitim müdürü, vali tarafından görevlendirilen milli eğitim müdürlüğünde personelden sorumlu bir şube müdürü ve biri ilköğretim, diğeri ortaöğretim kurumları müdürlerinden olmak üzere iki eğitim kurumu müdürü ile varsa memurun üyesi olduğu sendikanın temsilcisinden oluşur" hükmüne rağmen, 10.04.2025 tarih ve 2025. sayılı Kahramanmaraş Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunda, vali tarafından görevlendirilen milli eğitim müdürlüğünde personelden sorumlu bir şube müdürünün yer almadığı görülmekle, mevzuata aykırı olarak oluşturulan Disiplin Kurulu tarafından tesis edilmesi nedeniyle de dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle,

1)Dava konusu işlemlerin iptaline,

2)Aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafından karşılanan 1.469,30-TL yargılama giderinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

3)Davacı tarafından yatırılan ve artan posta ücretinin talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde ise kararın kesinleşmesinden sonra Mahkememizce re'sen davacıya iadesine,



T.C.
KAHRAMANMARAŞ
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/403

KARAR NO : 2026/31

4) Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 30.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

5) Kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi nezdinde **istinaf yolu** açık olmak üzere, 16/01/2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

 e-imzalıdır

 e-imzalıdır

 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERİ

:

Başvuru Harcı	:	615,40 TL
Karar Harcı	:	615,40 TL
Vekalet Harcı	:	87,50 TL
Posta Gideri	:	151,00 TL

TOPLAM	:	1.469,30 TL
--------	---	-------------

